Regd No. N. 45 M 3813

గోలకొండపత్రిక

ప్రతి సోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక

1-2493

సంపుటము ౧౭ ● హైద్రాబాదు దక్కన్ చిత్రభాను భాద్రపద శు॥ ౭ (౧౭ ౧౦-౧౩౫౧ఫ.) గురువారము ● సంచిక

రష్యనులు నోవోరోసిక్‌ను గోల్పోవుట

మడగాస్కరులో మరల బ్రిటిషు చర్యల ప్రారంభము

చైనా, బర్మా, జపానుల ప్రాంతము [illegible]

[illegible]

ఆప్రదేశములో నింకను మిగిలియున్న జపానీయ సేనలతో ప్పడుటకై మరికొన్ని జపానీయ సేనలు నౌకలలో వచ్చిరి... ఆమెరికను సేనలు [illegible]

[illegible]

ఈ శాసనసభా కాలంలో చర్చిలుగారు ఉపన్యాసము... [illegible]

చర్చిల్ గారు సెప్టెంబరు తారీకున బ్రిటిషు పార్లమెంటుకొనున్న సభలో యుద్ధమునుగురించి విస్తారమైన ఉపన్యాసము చేసిరి. [illegible]

కాకేసస్‌లో [illegible] జర్మనులకు ఇక్కడ చాలా నష్టములు కలుగుచున్నవి.

పోరెజ్ ను దక్షిణమున జర్మనులు ముందుకు పోయినారు.

నల్లసముద్రపు తీరమందు నోవోరోసిక్ రేవు పట్టణములో సగముభాగము జర్మనుల [illegible]

రష్యావారి విమానాలు సెప్టెంబరు తేదీన [illegible] జర్మనీలో బెర్లిను కోనిగ్సుబర్గు మున్నగు పట్టణములపై బాంబులను వేసిరి.

రెండవయుద్ధరంగము

రెండవయుద్ధరంగమునుగురించి ఈవారము [illegible]

విడుపులు

ఉత్తరవిర్లాండులో [illegible] ఉరియుం హత్యచేయబడినారు,

[illegible] జర్మనీకి ఇప్పుడు ఏ [illegible] జర్మనుయుద్ధములో [illegible]

[illegible] అమెరికా సంయుక్త రాజ్యంవారు [illegible] దేశములలోని [illegible] యీయుద్ధములో [illegible] విషయంలోను నౌకాబలవిషయంలోను పరస్పరసహాయముచేసికొను ఏర్పాట్లు చేయబడినవి.

నిషిద్ధములైన ఊరేగింపులు

[illegible] సెప్టెంబరు ౭.

నిన్నసాయంకాలము బాలురు [illegible] ఊరేగింపు [illegible] పోలీసులు [illegible] అరెస్టుచేసిరి. [illegible]

[illegible]

రైయిలుబండిపై హార్లికొల్పులు

జపాన్ వ్యతిరేక మహాసభ

గవర్నరు అధ్యక్షతన సభలో కాంగ్రెసు నినాదాలు

లక్ష్మీపురము

పునాసపైరుల దుస్థితి

(స్వ-వి-) ౨౦-౧౧౫౧౯

నేను కామారెడ్డి తాలూకాలోని గ్రామము లగు కలమడ్ల-పుస్తురాయి భవానిపేట-పాల్వంచ-దేవునిపల్లె- దోమకొండ సంస్థానములోని మాల్యా-పురము, ఘనపురము, మాచారెడ్డి-కామారెడ్డి-రామారెడ్డి చుక్కా పురము- వాడీ-మొదలగు గ్రామములలో స్వయముగాకండ్లారచూచి రైతుల బాధ్యతలు తెలుసుకొనిన సంగతులివి

ఈసంవత్సరము పునాసపంట బొత్తిగా నశించినది- మొక్కజొన్న పచ్చజొన్న జాలుపట్టినవి ... [illegible] ... వ్యయము చేయుచున్నారు.

సుందర్‌టాకీస్

(స్వ-వి-) ఖమ్మం ... [illegible]

... శుక్రవారమునఖమ్మం మెట్టులో నూతనముగా నిర్మింపబడిన సుందర్‌టాకీస్ భవనము ... [illegible] ... జరుపబడినది.

ఖమ్మంజాగీరు మార్గములవన్న ... [illegible]

వంతెడుపుల

కాలమానము

(స్వ. వి.) ... [illegible]

... [illegible]

పట్వారిగిరివతన్ వివాదము

... [illegible]

కొలనుపాకలో రాజాబహద్దరుగారి జన్మదినము

(స్వ-వి-) ... [illegible] ... శ్రీరాజాబహద్దరు వెంకటరామారెడ్డి-బి-ఇ-జన్మదినము ... [illegible]

జపాన్ వ్యతిరేకదినాలు

... [illegible]

పారశాల

... [illegible]

భువనగిరి

కృష్ణజయంత్యుత్సవములో గాంధీనినాదములు

(స్వ వి) ... [illegible]

స్థానిక శ్రీరామలింగేశ్వరాలయము నుండి శ్రావణబహుళ గురువారము రోజున శ్రీకృష్ణజయంత్యుత్సవసేవా ఊరేగింపు జరుగుచుండగా వంగరిగాడలో కొందరు బాలురు మహాత్మాగాంధీకిజై-యనిరి-ఇద్దరు స్థానిక విద్యార్థులను పోలీసువారు ఠాణాకు తీసుకపోయి బెదిరించి వదలిరి.

స్థానిక గ్రామప్రజముత్తభాగమున ఒక చెరువుకలదు-ఈచెరువు నీటికి ... [illegible] ... చెరువుక్రింద వరిపొలములు నష్టముకలుగుచున్నది ... [illegible]

నారాయణపురం సంస్థానం

... [illegible]

విలేఖకులకు

కొంతకాలము నుండి పంపబడిన వార్తలు ... [illegible] ... మేనేజరు

కాంగ్రెసుతో రాయబారం నిరాకరణ

సెప్టెంబరు ౧౦వ తేదిన బ్రిటిషు పార్లమెంటు ... [illegible]

పిశాచ గ్రహబాధలు

... [illegible]

మహాయోగి దేవతా మహామంత్రాలయము

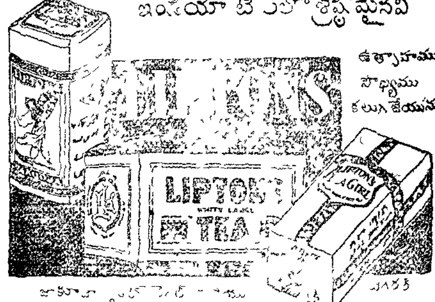
... [illegible]

జి. రఘునాథ మల్

బ్యాంకర్

... [illegible]

... [illegible]

గోలకొండపత్రిక

చిత్రభాను సం॥ర శ్రావణ శు॥ ౭ గురువారము

ముల్కీ-భాషల పోషణ

ఏ భాషయైనను ప్రభుత్వాదరణము లేనిది వృద్ధికిరాదు. దిక్కులేని ఐర్ భాష ఇంగ్లీషువారిక్రింద నలిగి నామ మాత్రావశిష్టయై కంఠగతప్రాణములతో బాధపడుచుండెను. ఐర్ స్వాతంత్ర్యముతో ఐర్ భాషకుమరల నూతన విజృంభణకలిగెను. రష్యా దేశములో జార్ చక్రవర్తుల కాలములో రష్యను భాషకు మాత్రమే ప్రాముఖ్యత యుండుటచేత అచ్చటి మింగతా ఇంచుమించు ౧౦౦ ముల్కీ-భాషలుచాలా దైన్యస్థితిలో నుండెను. బోల్షివిక్కుల విజయానంతరము ఈభాషలన్నియు ఉద్ధరింపబడెను. ఇప్పుడు రష్యాలో రష్యన్ భాషకు మాత్రమే ప్రాధాన్యతలేదు. ఏభాష ఏమండలములో బహుళ సంఖ్యాకులచే మాట్లాడబడునో ఆభాష ఆస్థలమందు ప్రాధాన్యత ఇయ్యబడినది. అచ్చటి కచేరీభాష ఆముల్కీ- భాషయే యైయున్నది. ఈవిధముగా ప్రతిదేశములోను వర్తించుచున్నది. తుదకు బ్రిటిష్‌ఇండియాలోకూడా ప్రతిజిల్లాలో అచ్చటి బహుళసంఖ్యాకులభాషయే కచేరీభాషగాను వ్యవహారభాషగాను నిర్ణయింపబడియున్నది-

మన దురదృష్టముచేత హైద్రాబాదులో మతానికిని భాషకును ముడిపెట్టే మతవాత్సల్య నాయకులు బహుళముగా ఉన్నారు. రాష్ట్రములోనివారు క్రైస్తవులై నంతమాత్రాన వారిభాష ఇంగ్లీషు కానేరదుకదా. అదేవిధముగా మునల్మానులలోను కొందరు తెనుగు మున్నగు భాషలనుమాతృభాషలగావ్యవహరించుచుండుటను చూచుచునేయున్నాము. ఉర్దూ కేవలం మునల్మానులభాష అని భ్రమపడేవారు దానిప్రాధాన్యతనువాని ప్రాజాపత్యమును స్థాపించుటకై ముల్కీ-భాషలపై ఏమియు ఆదరము చూపకుండాఉన్నారు. బహు సంవత్సరముల నుండి ఆంధ్రకర్ణాట మహారాష్ట్రులు ఈ హైద్రాబాదు రాష్ట్రములో తమ భాషలకు వ్యావహారిక సౌలభ్యము, విద్యలో వాటికితగినప్రాముఖ్యత, ప్రభుత్వమువారి పోషణ, కావలెనని ప్రభుత్వమువారిని పరిపరివిధముల ప్రార్థించుచున్నారు. కాని ఏమియుఫలితము లేకపోయెను. ఉర్దూ సమిష్టిభాష, ఉర్దూను కాంగ్రెసువారుకూడా పసందు జేసినారు. ఉర్దూ ప్రభుత్వ భాష. ఉర్దూ శిష్టులభాష (Language of Polite Society) అని ప్రభుత్వమువారే ప్రచారముచేసినారు. ఉర్దూ సమిష్టిభాష నిజమే కాని అది అందరికినీ అర్థమయ్యే సులభభాష. కాంగ్రెసువారు దానికి (అనగా హిందూస్థానీకి) ప్రాధాన్యత నిచ్చినది నిజమే కాని మాతృభాషల కేమియు విఘాతముకాకూడదని గట్టిగాచెప్పినారు- ఉర్దూ ప్రభుత్వభాష నిజమే. కాని బ్రిటిష్‌ఇండియాలో ఇంగ్లీషు ఏ హద్దులో నున్నదో అట్లిచ్చటను ఉండవలెను. ఉర్దూ శిష్టుల భాష అని నిర్వచించిన సర్ అక్బర్ హైదరీసిద్ధాంతముమాత్రము నిజముకాదు. ఉర్దూ శిష్టులభాషఅయితే ముల్కీ భాషలు భ్రష్టులభాషలగునా? ఎవరైనా ఈ అపార్థమును కల్పింప సాహసింతురా? ఉర్దూకెంత శిష్టత్వముకలదో అంతమాత్రపు శిష్టత్వమైనా ముల్కీ భాషలకు లేకపోలేదు.

ప్రకృతము ఇతరవిషయాలనుగురించి చర్చింపనొల్లము. మేము ముఖ్యముగా ఒకసూచనను చేయ దలచినాము. హైద్రాబాదు ప్రభుత్వమువారు ఉర్దూ తర్జుమాశాఖ నేర్పాటుచేసి ౨౫ ఏండ్లయినట్లున్నది. దానిపై ౨౫ లక్షల రూపాయీలవరకు వ్యయము చేసినట్లున్నది. ౨౫౦వరకు ఉర్దూ గ్రంథాలను ప్రచురించినారు. కొన్ని యేండ్లనుండి ఏటేట అయిదారువేల క్రొత్త పదాలను ప్రతిపదమునకు ఇంచుమించు అర్ధరూపాయి వ్యయముచేసిసృష్టించుచున్నారు. అంజుమనె తరఖ్ఖీఉర్దూసంఘానికి ౪౫ వేలు ఏటేట యిచ్చి పోషించుచున్నారు. ఆసఫియా గ్రంథాలయములో ఫార్సీ అరబీ లిఖితపుస్తకాలు వేలకొలదిగా సేకరించిపెట్టినారు. దాయిరతుల్ మారిఫ సంఘానికి వేలకొలదిగా రూపాయిలు ఏటేటఇచ్చుచు అనేకలిఖితగ్రంథాలను ముద్రించినారు. ఇదంతయుమంచిపనియే. అదేవిధముగా మూడు ముల్కీ-భాషలకు సహాయముకావలెనని కోరుచున్నాము. ఆసఫియా లైబ్రరీలో ముల్కీ-భాషలలో ఒక్కగ్రంథముకూడాలేదు. ప్రభుత్వమువారు ముల్కీ-భాషలలోను సంస్కృతములోను ఉద్గ్రంథాలను ముద్రించవలెను. మద్రాసువిద్యాపీఠమువారీపనిచేయుచున్నారు. మద్రాసులో ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తకభాండాగారమున్నది. ఈకారణములచేత మేమీ క్రింది సూచనలను చేయుచున్నాము.

మూడు ముల్కీ-భాషలకును మూడు గ్రంథాలయములను స్థాపించవలెను. ఒక ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారమును స్థాపించవలెను. ఈరాష్ట్రము నుండివందలకొలది ప్రాచీన తాళపత్ర గ్రంథాలు బయటికి తీసికొనిపోయిరి- ఇంకనుఇచ్చట చాలాలభించుచున్నవి- ఇటీవలప్రభుత్వమువారుకొని ప్రాచీన లిఖితగ్రంథాలను కొన్నారు. కొన్ని తెనుగు కర్ణాటక శాసనములను ముద్రించినారు. అందుకై ప్రజలు అత్యంత కృతజ్ఞులైయున్నారు. అదిచాలదు. ఇంకా చాలాసహాయము కావలసియున్నది. ఉర్దూకెంత ద్రవ్యమిచ్చుచున్నారో అంతమాత్రమైనను ప్రతిముల్కీ-భాషకును ప్రత్యేకించవలెను. ఇంతద్రవ్య మెచ్చటినుండి లభించును? అది వీలులేదు అని అందురేమో? మనము దేశాంతరులకుపైకమిచ్చుట తగ్గించుకొనవచ్చును. తుర్కీకి౧౯ కోటి ౭౦ లక్షల కల్దారురూపాయిలు పంపుటలో ౧౨ లక్షలుమాత్రమే తగ్గించి యిచ్చియుండిన మూడు ముల్కీ-భాషలకుగాను ప్రత్యేకప్రత్యేక గ్రంథాలయాలున్నూ ప్రాచీనలిఖిత గ్రంథాలయాలున్నూ వాటిలోని ముఖ్యగ్రంథాల ముద్రణయున్నూ జరిగియుండెడిది. బరారులోని సంస్థలకు ౧౩౪౮ ఫసలీలో ఇచ్చిన ౬౦౦౦౦ రూపాయిలతో ముల్కీ-భాషలకెంతో సహాయమయియుండెడిది. ఇట్టి పద్దులను తగ్గించి దేశభాషలకు కాస్త సహాయపడినచో వాటికిని గొప్ప ప్రోత్సాహమయ్యెడిది.

మేము చేయుచున్న సూచనలను రాష్ట్రమందలి ముల్కీ-భాషలమాట్లాడు వారిలోని విద్యావంతులందరును అంగీకరించుచున్నారని చెప్పినచో అందతిశయోక్తి కానరాదు. ఈసమస్య "శుద్ధ భాషాసంస్కృతివాదుల"కు మాత్రమే సంబంధించినదికాదు. మన రాజకీయ నాయకులు గొప్పగొప్ప అంతర్జాతీయ సమస్యల చిక్కులను విడదీయుటలో ఊపిరిసలుపకుండా ఉన్నట్లు కనపడుచున్నారు. అట్లున్నను వారికి ముల్కీ-భాషలపై విముఖత యేమాత్రమున్నాలేదని అభిప్రాయపడుచున్నాము.

ప్రభుత్వమువారు పై సూచనలను సానుభూతితో మన్నించి అనుగ్రహింతురని కోరుచున్నాము.

అంజుమనె తరఖ్ఖీఉర్దూ

౪౫౦౦౦రూ॥ సహాయం

హైద్రాబాదుప్రభుత్వమువారు ౧సంవత్సరాలనుండి ప్రతిసంవత్సరం ౪౫౦౦౦రూ ప్రకారం అంజుమనెతరఖ్ఖీఉర్దూ అను సంఘానికిచ్చుచు వచ్చినారు- ఇప్పుడాకాలముపరిపూర్తి ఆయినది. ఈధనసహాయమును శాశ్వతముగానిచ్చుచుండుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించుచున్నారు.

(వకీల్ పత్రిక)

రాష్ట్రములో సత్యాగ్రహము

దక్కన్ క్రానికల్ పత్రికావిలేఖకులు అక్రితకను ఈక్రిందివార్తనంపినారు- ఆగస్టు౨౦ తేదిన దక్కన్ క్రానికల్ పత్రికలో ప్రకటితమైనవి.

ఔరంగాబాదులో ఆనందు అనువారున్నూ రాంలాల్ అనువారున్నూ ౧౮ బుధవారం అరెస్టు చేయబడిరి-

హైద్రాబాదు సుల్తాన్ బజారులో ఆక్షేపణీయమగు జయకారాలు పెట్టినందున ఇద్దరిని అరెస్టుచేసిరి.

కే.వీ.వైద్యా, రామాచారి, జనార్దనరావు, గణేశీలాల యం.నరసింగరావుగారు యుద్ధసహాయనంఘసభ్యత్వమునకు రాజీనామాలిచ్చిరి

గంగాఖేడులో ౩౧ సెప్టెంబరునాడు శంకరరావుఖాఖిఖరుగారు సత్యాగ్రహంచేసిరి. వారిని రిమాండుకు పెట్టినారు-

నాందేడులో అచ్యుతరావుఖోద్వేకర్, శ్యామరావుబోధంకర్, సుదాంరావు వకీలుగారలు హైద్రాబాదురక్షణ నియమాలననుసరించిఅరెస్టు చేయబడిరి-

౯ సెప్టెంబరునాడు రఘునాథ ధర్మంకరుగారు పర్భనీలో సత్యాగ్రహంచేసిపట్టుబడిరి.

కుక్కునూరులో సెప్టెంబరు౧౨ నాడు శ్యామాచారిమందర్గి గారును భీమసేనరావు మూర్తి గారును సత్యాగ్రహంచేసి పట్టుబడిరి.

కొప్పల్ లో ౨౯ ఆగస్టునాడు పోలీసువారు ఆక్షేపణీయమైన గోడకాగిదాలను గోడలపైఅతికించియుండగా వాటిని తీసివేసిరి. లాతూరులో దేవరావుకేచక్ గారిని పోలీసువారు ౨౯ ఆగస్టునాడు అరెస్టుచేసి. క్రొత్తగా కట్టబడిన గోడపై కొన్ని ఆక్షేపణీయమగు కాగిదాలు అంటించబడెను. వాటిని పోలీసువారు తీసివేసిరి.

రంజానునెలలో ఆసఫియాగ్రంథాలయము ప్రొద్దున ౯గంటలనుండి సాయంత్రము ౫గంట లవరకు తెరిచియుంచబడును.

... ...

హైద్రాబాదు ఆర్విన్ కాంగ్రెసు ఆనుదానిలో కత్తులుకీద్దనుచే నుడుకు-అందలి కార్మికవర్గము వారు శ్రీ కేదుకులకూ గారిని తమసంఘాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనినారు-

... ...

తెలంగాణలోని అవారిమోటారుల పెట్రోలు సెంటుచిట్టీల కొరకై తమమోటారుల రిజిస్టరీ ౧౩౫౨ ఫసలీలోపల చేసికొనవలెను-రిజిస్టరీఫీసును స్టేట్ బేంకులో దాఖల్ చేసి

... ...

భాద్రపదశు॥౧౨ ను_౧౮ శనివారం ది_౨౨ ౭.౮_౨ వరకు హైద్రాబాదుచంద్రికా తోటయందు శ్రీసమస్త జగదాధారభక్త సమాజమునందు ఈదిగువ కార్యక్రమముతో శ్రీగజానన మహోత్సవము జరుగును.

భాద్రపదశు॥ ౧౨ నుండి ప్రతిరోజు ౭ గం॥ నుండి శ్రీ వీరరాఘవాచారి గారి అధ్యక్షతలో శ్రీభగవద్గీతా ప్రవచనము, శ్రీమతి సత్యవతమ్మగారిచే పఠనము తెలుగులో శ్రీ కుమారి ... వరకు పండిత దేవు శాస్త్రిగారు ఉపన్యాసము ౯_౧౦ వరకు రాత్రి౯గం॥లకు శ్రీయుత శ్రీకృష్ణ గారి అధ్యక్షతలో శ్రీవిద్యాప్రదర్శనము ౧౧ఆదివారం రాత్రి౯గం॥ లకు శ్రీయుత వీరారెడ్డి గారిచే ప్రతాపరెడ్డిగారిచే ఉపన్యాసము, మరియు వేదాంతమునకు రామానుజస్వామి శ్రీ ముకుందశర్మగారి గానవినోదములు జరుగును. ౧౨ సోమవారం రాత్రి ౯గం॥నుండి సంగీతము.

రక్షించుకొంది వాటిలో కొన్నాలీ చ్వేరిలో రిజిస్టరుచేయించుకొనవలెను-మోటారుబాడీలకు కప్పు లకు తెలిసి యగుపచ్చరంగును Gray చేయించుకొనవలెను_మోటారునడిపించుటకు యోగ్యముగా ఉన్నదని స్థిరపడితే తప్ప రిజిస్టరు కానేరదు.

... ...

హైద్రాబాదు ప్రభుత్వమువారిట్లుఆజ్ఞాపించుచున్నారు-లాలాగూడా, మెట్టుగూడ చిలకలగూడాలో రైల్వేసంఘాలవారెవరున్నూ మరిఒక మాసపర్యంతం సభలుఊరేగింపులు చేయగూడదు. అట్లుచేసినవారికి మూడేండ్లవరకు జైలుశిక్ష విధింపబడును.

... ...

సికింద్రాబాదులో ౧౪౪ సెక్షన్ మరిఒకమాసమువరకువర్తించునట్లు స్థానిక స్పెషల్ మెజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించియున్నారు.

౯-౯-౧౯౪౨ హైదర్‌గూడాలో శ్రీయుత కాళ్ళగౌరీశంకర్ గారి భవనమున మేరుసంఘనాయకుడైన పోల్కంపెంకటరావుఅఖిలభారత సంయుక్త మేరుక్షత్రియ మహాసభ ప్రతినిధిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశము జరుపబడెను-

సమావేశమునందు ఈక్రింది కార్యకర్తలను ఎన్నుకొనిరి-

అధ్యక్షుడు చెల్లాపురం- విశ్వనాథంగారు, ఉపాధ్యక్షుడు పోల్కంపాంబమూర్తిగారు, ప్రధానకార్యదర్శి మిద్దిదొడ్డిబల్ రాంగారు సహాయ కార్యదర్శి-చెల్లాపురంకృష్ణగారు తదితరవర్గమువారును ఎన్నుకొనబడిరి-

... ...

౧౩ సెప్టెంబరు తేదిన ఈహైద్రాబాదులోని ఆయుర్వేద వైద్యులందరును సమావేశమై పరస్పరాభిప్రాయములు తెలుసుకొనుటకు ఉపన్యాసముల ద్వారాజనులలో ప్రబోధముకలిగించుటకు సుల్తాన్‌బజారు ఆర్యసమాజశంకరశర్మ వైద్యునిసభాభవనమందు సాయంత్రము ౭ఘంటలకుసభ కాగలదు శ్రీహరి శంకరప్రసాదుగారిగోవిందునరాజగారు అధ్యక్షులు ఎల్లరుదయచేయవచ్చును-

... ...

ని. ఆం. మహాసభ

నిజాంరాష్ట్రఆంధ్రమహాసభ కార్యకారిణీ వర్గమువారు హిందూస్థానమందలి ప్రస్తుతపరిస్థితిని గురించియు అందుముఖ్యముగా హైద్రాబాదుపరిస్థితినిగురించియు ఆలోచించుటకై ౨౦ఆగస్టునాడు హైద్రాబాదులోని కార్యాలయములో సమావేశమగుచున్నారు-అధ్యక్షులు సభాధిపత్యము వహించి కార్యక్రమమునడిపింతురు. ఏ-పి

... ...

హైద్రాబాదులోబహుకాలము ప్రజాహితకార్యములలోపనిచేసి గతసత్యాగ్రహ కాలములో ప్రభుత్వమువారిచే విర్వాసితులైన శ్రీ తిరుమల దాస్, కృష్ణశర్మ గారు బెంగుళూరిలో ఈసన్య విశ్వకర్ణాటకపత్రికకు సంపాదకులైపనిచేయుచుండిరి-వారినిగతవారము మైసూరుసంస్థానప్రభుత్వమువారు అరెస్టుచేసిరిమాండుజైలులోనుంచినారని బ్రిటిష్‌ఇండియా పత్రికలలో ప్రకటితమైయున్నది.

... ...

హైద్రాబాదురాష్ట్రములో గ్రామపంచాయితులు ౨౫౦౦జనసంఖ్యకుపైగా ఉండే గ్రామములలో స్థాపింతురు_జాగీరుగ్రామాలలోను స్థాపింతురు_ఈసందర్భములోఅవి ఎట్లువర్తించుకొనవలెనో వాటినియమములను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించినారు-ప్రతిపంచాయతిలో ౯నుండి ౧౫ వరకుసభ్యులుందురు-గ్రామములోనిజనులను తాలూకాదారు సమావేశపరచి వారిఅభిప్రాయ ప్రకారము రెండంతల సభ్యులపేరులనుఫ్రాసుకొని అందుసగముమందిని తనకునచ్చినవారిని నియామకముచేయును- పంచాయితీకొక ప్రధానపంచును ఏర్పాటుచేయును-౫ఏండ్లకుమించిన ప్రతివాడును పంచాయితులకు యోగ్యుడుగానుండును సాధారణముగానెలకొకమారు సభజరుగును అవసరమైతే సగముమంది కోరినప్రత్యేకసభ సమావేశమగును-అధికసభ్యులనిర్ణయంప్రకారం తీర్పులు జరుగును_గ్రామము చుట్టుకుండేగోడలపైని చిన్నచిన్నతోటలు పోరియుండ్లనిర్మాణములు మరికొంచెంఅలంకరించుట వాటిని శుభ్రముచేయించుట, గ్రామారోగ్యము విచారించుకొనుట బావులన్నికాపాడుట చీకటియొక్క-రోగులయొక్క సహాయము, జాతరలుఉత్సవాలు, సంతలుజరిగితే గ్రామఆరోగ్యంకాపాడుట ఇవివాటిపనులు- పంచాయతీధనముఏర్పాటగును-దానిని పంచాయితి సంఘమువిచారించుకొనును- ప్రభుత్వమువారిఅనుమతిపొంది గ్రామములోకట్టినయిండ్లపై ఏడాదికి ఒకరూపాయివరకు పన్ను వసూలు చేయుదురు- గ్రామములోని వ్యాపారంచేసేవారిపైన పన్నులువేయుదురు-అట్టివారిపైప్రతివానినుండి ౧౦రూపాయలవరకు ఏడాదిపన్ను వసూలుచేయగలుగుదురు, గ్రామసత్రాలు, ముసాఫిర్లనిస్థలాలు ధర్మశాలలు విచారించుకొందురు, మరియుపశువుల బందెలనువిచారించుకొందురు, ఏపంచాయతీయైనా సరిగా పనిచేయకుండిన తాలూకాదారు దాన్ని రద్దుచేయు అధికారమునుపొందియున్నారు-

---

కరాచిలో ౨౫౦ అరెస్టులు

కరాచి, సెప్టంబరు౯-

(కరాచిలో నేటిసాయంత్రంలో గాంధీటోపీమీద ౨౫౦మంది అరెస్టుచేయబడిరి-వారిలోచాలమంది విద్యార్థులు,ఆంతట శ్రీలంకలు,ఈపెంత్తమున అధిక సంఖ్యాకులందరూ యుసునఫ్ మూసాభాత్ ఫేకీలవారిని పట్టుకొన్న పనుపు మనలరెస్టుచేయబడిరి. కాలేజీలను, సూల్కు ల పికెటింగు చేసినపుడు కొందరు విద్యార్థులు అరెస్టుచేయబడిరి.) ఆ-ప్రె-

---

బ్రాహ్మణపల్లి ౫_౧౦_౨_౫౧౯.

(ఒకవిలేఖరి)

పోచమ్మపండుగ

చీటకోదూరు జనగాము తాలూకాలోని గ్రామము-జనగాముకు రెండుమైళ్ళదూరములో కలదు-ఇక్కడి ఆర్యసమాజులు కొన్నిసంవత్సరములనుండి అహింసాప్రచారముచేయుచుండిరి, ఈసంవత్సరము శ్రావణబ॥౧_౨ఆదివారం గ్రామ ప్రజలు పోచమ్మకుబోనాలుచేసిరి-ఇట్టి సందర్భములో గ్రామాధికార్లసహాయముతో ఆర్యులు కలుపాత్విక పూజసలిపి ప్రచారముసల్పి పెంకాయలు, పోరములతో శుద్ధ సాత్త్విక పూజ యొనర్చిపూర్తి విజయము పొందినారు.

బట్టలబోరుడు

మా ప్రాంతములో ఒట్టలభైరవుడని పేరుగల రెండుస్థలములుగలవు ఒక టి కుగ్రామమునకు ఏడుబాదాదుకుపోవు మార్గమధ్యములో రెండవది మెంగుడుంపల్లికిపోవు మార్గములో కొందరు పెద్దమనుష్యులు ఈస్థలముచరిత్ర ఇట్లుచెప్పుచున్నారు.

ఈస్థలములో కొందరుదొంగలుండి ఈదారిపడిచే ప్రయాణీకుల వస్త్రములనులాక్కొనివారిచే కొకరాతను తెప్పించి దారిపక్కన పెట్టించి నగ్నత్వముతో వారినిపొక్కకొట్టినారు-ఇప్పటివరకుగూడా అదారినడిచేకొందరువృద్ధులుఒకరాతును ఆరాళ్ళకుప్పలో వేసిపోవుదురు-ఇప్పుడు ఆరాళ్ళకుప్ప నొక చిన్నపర్వతమువలె పెరిగిపోవుచున్నది.

బొంబాయిలో మరల అల్లరులు

బొంబాయి సెప్టెంబరు౫.

ఈ పాయంత్రం పట్టణంలో కాంగ్రెసువారు ఊరేగింపు జరుపవలెనని ప్రయత్నము చేయుటతో మరల అల్లరి ప్రారంభమైనది- మూడుచోట్ల పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చవలసి వచ్చెను- అందువల్ల యిద్దరికి గాయములు తగిలినవి-పన్నెండుమందిని అరెస్టు చేసిరి—వారిలో ఇద్దరు స్త్రీలు ఊరేగింపు చెదరగొట్టుటకు లాఠీచార్జి చేసిరి-అందువల్ల ౧౨మందికి గాయములు తగిలెను.

ఊరేగింపును చెదరగొట్టినతరువాత ఆప్రాంతాలలో గుంపులు చేరి ట్రాములను బస్సులను ఆపి రాళ్లు వేసిరి-ఒక బస్సును తగులబెట్ట ప్రయత్నించిరి-పోలీసువారు వచ్చి తుపాకులను కాల్చి గుంపులను చెదరగొట్టిరి-ఈ అల్లరులు కాల్పులు ఖేత్వాడి, ఠాకూర్ద్వార్ ప్రదేశాలలో మాత్రం జరిగెను-పోలీసువారు టెలిఫోను దగ్గర ప్రజలు చేరి రాళ్లు విసరుచుండగా పొగబాంబులు వేసి చెదరగొట్టిరి-ఈ అల్లరుల సందర్భంలో పోలీసులు ౯౦మందిని అరెస్టు చేసిరి-

పోలీసు కమిషనరు యీ అల్లరులు జరిగినచోట్ల రాత్రి-౧౦గంటలనుంచి ఉదయం౬గంటలవరకు కర్ఫ్యూ ఉత్తరువును విధించిరి

మైదానమునుంచి ఒక ఊరేగింపు ప్రారంభించవలెనని ఒక పెద్దగుంపు చేరగా వారు వెళ్ళిపోవలసినదిగా చెప్పినను పోనందున పోలీసువారు లాఠీచార్జి చేసిరి-ముగ్గురకు గాయములు తగిలెను- ఇద్దరు స్త్రీలు వాలంటీర్లు, ఒక కాంగ్రెసువాది వేరు వేరువీధిలోనుంచి యూనిఫారంలో కాంగ్రెసు పతాకంతో వచ్చి, నినాదములు చేయగా పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి- ఇట్టియింకో జట్టు రాగా అరెస్టు చేసిరి- దీనితో జనాలు ఆందోళనపుట్టి ట్రాముల మీదను బస్సులమీదను రాళ్ళు రువ్విరట-రాళ్ళు రువ్వినందుకు ఇద్దరను కాల్పులు అరెస్టు చేసిరి-ఇప్పుడంతా శాంతముగా ఉన్నది.

రాష్ట్రీయం తటస్థము శాంతముగా ఉన్నట్లు పోలీసు బొంబాయి ఇన్స్పెక్టరు జెనరల్ ప్రకటించెను.

అ-ప్రె.

టప్పాఆఫీసుపై దాడి

కాకినాల్ సెప్టెంబరు ౭-

తహసీలుకు పోవుచోటు చెర్రిగా పోస్టాఫీసు పైన వారం అల్లరిజనులు దాడి చేసి రూ ౩౦౦ విలువగల సామానులను ఎత్తుకొనిపోయిరి- ఈ సందర్భమున యిప్పటివరకు ౩౫మందిని పోలీసులు అరెస్టు చేసియున్నారు. (అ-ప్రె.

స్త్రీల అరెస్టులు

వర్ధా సెప్టెంబరు ౯

౬౦మందిని వారిలో ౩గురు స్త్రీలు గరర పెక్ష ఉత్తరవు నుల్లంఘించినందున పోలీసులు నేడు అరెస్టు చేసిరి.

భాగల్పూరు జెయిలు తిరుగుబాటు

పాట్నా, సెప్టెంబరు౯-

బీహారు ప్రభుత్వమువారు యీదిగువ ప్రకటన చేసినారు:-

"ఈనెల ౧౫వ తారీఖున బీహారులో భాగల్పూరు సెంట్రలు జెయిలులో ౬౦౦మంది ఖైదీలు జెయిలులోనుంచి తప్పించుకొనిపోవుటకు ప్రయత్నించిరి వీరితో రాజకీయ ఖైదీలెవరును చేరలేదు. వీరందరు సాయుధ శిక్షితులను దీర్ఘకాలశిక్షలను అనుభవించుచున్నవారే.

అదనపు మాజిస్ట్రేటువారు ప్రధానద్వారమును దాపని నిమిత్తము జెయిలు తలుపులను తెరువబోవు సమయమున యీ ౬౦౦మంది ఒక్కసారిగా పెలుపలికిపోవుటకు పూనుకొనెదరని ప్రయత్నించిరి. ఈ ప్రయత్నమును వార్డరులు సాగనియ్యలేదు- ఈ దొమ్మిలో ఒక వార్డరుకు గొప్ప గాయాలు తగిలినందున తరువాత చనిపోయినాడు.

తరువాత యీ ఖైదీలు ఫ్యాక్టరీకి వెళ్ళి అక్కడ డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటును కొరింగు మాస్టరును క్రూరముగ కొట్టినారు- వారి ప్రాణాలు పోకముందే వారినిద్దరిని తగులబెట్టినారు. ఫ్యాక్టరీనికూడ తగులబెట్టినారు. అందువల్లఅత్యవసరముగా జెయిలు ఉద్యోగులు విధిలేక తుపాకులను కాల్చవలసివచ్చెను.

అదనపు డిల్లా మేజిస్ట్రేటు సాయుధులైన పోలీసులతోను మిలిటరీ దళముతోను వెంటనే జెయిలుకు వచ్చెను. దీనివల్ల కమిషనరున్నా జెయిళ్ల యిన్స్పెక్టరు జనరలును కూడ వచ్చిరి. తిరుగుబాటు జరుగుచుండగా జెయిలు ఉద్యోగులు ముగ్గురు, ఖైదీలు ౩౦మంది యుద్ధకైదీలు చనిపోయిరి- ఖైదీలలో ౧౫మందికి గాయాలు తగిలినవి. యు-ప్రె.

సరిహద్దురాష్ట్రంలో అరెస్టులు

పెషావరు, సెప్టెంబరు ౯

మాలిక్ అక్బరలీ ఎం-యల్-ఏ-(కాంగ్రెసు) మహమ్మద్ ఖాన్ (ఏ-ఐ-సి-సి-సభ్యుడు) బన్నూ విద్యార్థుల సంఘాధ్యక్షుడు ఖానాబాద్ సర్దార్ మరి ౬౦మందిని నేడు ఉదయము బన్నూలో అరెస్టు చేయబడిరి. అరెస్టుఅయినవ్యక్తులు అక్కడిసరిహద్దు పికెటింగు చేసినట్లు తెలుపబడుచున్నది. అ-ప్రె.

స్త్రీల ఊరేగింపు ప్రదర్శనాలు

క్రొత్తఢిల్లీ, సెప్టెంబరు౯

క్రొత్తఢిల్లీలో యీదినము చాలఆందోళనలు జరిగెను-స్త్రీలు జాతీయ పతాకములను చేతబట్టుకొని ముఖ్యవీధులలో ఊరేగిరి-ఖరీబీ వారితో యీ ఊరేగింపులోనివారు మహాత్మాగాంధీకి జై అని ప్రజానీకమునకు సందేశమిచ్చిరి. గలాటాలు జరుగగనే భీతివలన చాందినీచౌకులో గోపుర పుగడియారం వద్దను మునిసిపలు భవనాలవద్దను పోలీసు అరెపలా పెట్టబడెను.

గలాటాలవల్ల రెండుజట్లు యీగోపురపుగడియారము వద్దనుండి పాయింధరత్నకుల రెండు జాతీయపతాకాలతో అల్లరి చేయసాగిరి-జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసు సిబ్బందితో అక్కడికివెళ్లి వారలను చెదరిపోవలసినదనికోరెను-వారు అతావుననుండి నగరమునకు వెళ్ళిరి.

(అ-ప్రె-)

భారతసంస్థానముల ముస్లింలీగు కార్యసంఘపు తీర్మానము

నాగపూరు, సెప్టెంబరు౯

నవాబు బహద్దర్ యారుజంగు బహదరుగారి అధ్యక్షతలో నేడిక్కడ భారతసంస్థానముల కార్యసంఘసభ జరిగినది. ఆసభలో యీరీతిగా ఒక తీర్మానము చేయబడెను,

ఇప్పుడు దేశమందంతట జరుగుచున్న గలాటాలవలన ప్రజలమైత్రి అభివృద్ధికిని హిందూ ముస్లిం మైత్రికిని కూడా భంగము కలుగును. ఇండియాలోని దేశీయుల పరిపాలనకుండకూడదు. ఇండియాకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభించవలెను. ఇండియాలో హిందూజాతి ముస్లింజాతి రెండు జాతులున్నవి. ఈరెండుజాతులకున్న సుస్థిరముగా గౌరవమైన సమాధానము కుదిరినగాని యిండియాకు స్వాతంత్ర్యము లభించదు-అన్ని పార్టీలవారున్ను పాకిస్థానును అంగీకరించినగాని సమాధానము కుదురదు. కాంగ్రెసువారు దీనికంగీకరించుటలేదు, బొంబాయిలో ముస్లింలీగువారిచే చేసిన తీర్మానమువలన పరిష్కారము కుదురుటకుగా కృషి కొనసాగించినది. కక్షిపాటీలవారిప్పుడు కూడ పాకిస్థానును అంగీకరించనియెడల దేశమున సమాధానము కలుగదు-బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి సంస్థానాధిపతులు అత్యధికమైన విశ్వాసము నుంచి తమ కక్షిపాటీలవారున్ను పాకిస్థానును అంగీకరించునట్లు సంస్థానాధిపతులుకూడా ప్రయత్నము చేయవలెను అన్ని పార్టీలవారున్ను పాకిస్థానుకు యిష్టపడ గీకరించి దేశములో వెంటనే శాశ్వతమైన జాతీయప్రభుత్వము యేర్పడును పాకిస్థానుమయుద్ధమునకు సహాయము చేయుటవలన తేరిగాని ఇప్పుడే యుద్ధప్రదేశములో చేరదు సంస్థానములలో ముస్లిములెవరున్ను యీ అల్లరులలో చేరకూడదు ఇతరపార్టీల వారికుతంత్రములకు లొంగకూడదు-

(అ ప్రె)

పార్లమెంటులో భారతసమస్యపై ప్రకటన

కాంగ్రెసును చర్చిలుగారుతృణీకరించుట

లండను సెప్టెంబరు ౧౦-

బ్రిటిషుప్రధాని చర్చిలుగారుఇండియానుగురించి నేడుఇట్లుచెప్పిరి-

సర్ స్టాఫర్డు క్రిప్సుగారిని రాయబారిగా ఇండియాకు పంపినప్పుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యేవిధానమును ప్రకటించినదో దానినేయిప్పటికిని బ్రిటిషుపార్లమెంటు ప్రభుత్వముఅనుసరించును.

భారతదేశపుకాంగ్రెసుపక్షము భారతదేశానికంతకుప్రతినిధికాదు. [హర్షము]

హిందూజనసంఖ్యకైనను ప్రతినిధికాదు.

ఈపక్షముతో సంబంధములేకుండదానికిప్రతికూలముగాబ్రిటిషు ఇండియాలో తొమ్మిదికోట్లమంది మహమ్మదీయులున్నారు (ఈమాటలనేటప్పటికి ఒకసభ్యుడు నాన్సెన్సు అన్నాడు దానిమీద అర్డరుఅనికేకలు] వారికినిస్వాతంత్ర్యప్రకటన హక్కులున్నవి. వీరు గాకుండఅస్పృశ్యులనబడు నిమ్నజాతివారు ౫కోట్లమందియున్నారు. వీరుదగ్గరకువచ్చినను వీరినీడకనిపించినను తోటి హిందూమతస్థులు మైలపడుదుమనుచుందురు.వీరుగాకయిం కనుస్వదేశసంస్థానపాలితులు ౯కోట్లమంది ఉన్నారు.మనకు యీసంస్థానాలకు సంధి ఒడంబడికలున్నవి. ఇంకాకాంగ్రెసు పక్షముపుడు అనుసరించుచున్నవిధానముయున్నమటేని హిందువులు,సిక్కులు క్రైస్తవులు బ్రిటిషుఇండియాలోయెందరోఉన్నారు-

ఇంతకాలమునగాంధిగారు బోధించుచున్నఅహింసనుకాంగ్రెసుపక్షము ఆచరణవిధానమువదలినది-బహిరంగముగా తిరుగుబాటు ఉద్యమమును నడుపుచు రైళ్లునడువకుండచేసియుతంతివార్తలుపోకుండచేసియుఅల్లరులనుప్రోత్సాహముచేయుచున్నది. దుకాణాలు కొల్లగొట్టుచు అక్కడక్కడపోలీసులపైదుండగాలు చేయుచుయెన్నోఘోరాలు చేయుచు అసాం పరిహద్దులలోను, బంగాళాఖాతంతూర్పు వైపుననుండిఇండియామీదదండెత్తుటకు సిద్ధంగానున్న జపానును రాకుండచేయుటకు భారతదేశమును రక్షించుప్రయత్నాలకు ఆటంకములుగ చేయుచున్నారు.

ఇట్లుచేయుటలో కాంగ్రెసు పార్టీకిజపాను గూఢచారచర్యలు యెక్కువగా సహాయపడుచుండవచ్చును.ముఖ్యముగా యుద్ధావసరవిషయములపైవారిదృష్టి యుండియుండవచ్చును- ఆ సామపరిహద్దులలో బెంగాలునురక్షించుచు భారతసైన్యమ.ఆ రాకపోకలకుప్రత్యేకముగా భంగములుగ చేసిరి-

గాధిగారినియితరనాయకులను నిర్బంధావాసమునయుంచిరి- వారికి సర్వసౌకర్యములు చేయబడుచున్నవి-ఈఅల్లరులుఅణగిపోవునంతవరకు దేశానికిఉపద్రవములుగలుగకుండ వారినావిధముగానే యేకాంతముగానేయుంచెదరు-

రాకపోకలకు యిబ్బందులుగచేయుటలోనని కాంగ్రెసుపన్ని నకుట్రలుశిథిలమగుచున్నది.దోపిళ్లు,తగలబెట్టుటఅణచివేయబడుచున్నవి ఎక్కువఅనవష్టములేకుండానే యీనేరాలను శిక్షించుచున్నారు-ఇంతకాలంలో యింతవరకు అయిదువందలకుండితక్కువగా నేచనిపోయిరి.

ఇపుడుభారతప్రభుత్వము భారతజన సామాన్యమునురక్షించుటకు అవలంబించుచున్న చర్యలలో నైప్రాయికనివారి కార్యనిర్వాహకులకు తగినబలమునిచ్చుటయే బ్రిటిషుప్రభుత్వోద్దేశమై యున్నది.ఈవిధానమునుసరించుటవలన బ్రిటిషు భారతసైన్యములు భారతదేశముపైకి జపానీయులు రాకుండరక్షించుకార్యములలో నేనిమగ్నులైయుండగలరు.

దేశ పరిస్థితిపై కార్మికుల వాంఛితము

నాగపూరు సెప్టెంబరు ౯-

ఆలిండియాట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు యొక్క జనరల్ కౌన్సిల్ యొక్క సమావేశము యం-ఆర్-కౌలస్ గారి అధ్యక్షతవజరిగినది-అందులో కాంగ్రెసు నాయకులను ఆకస్మికముగ అరెస్టుచేయుటయు, కాంగ్రెసుసంస్థల నసేకములను శాసనవిరుద్ధము అనిప్రకటించుటయు ప్రభుత్వపక్షమున "అవివేకము"అనుతీర్మానము ఆమోదించబడెను-మరియు ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసుతోను ఇతరపక్షములతోను సమాధానపద్ధతినవలంబించి పరిష్కారమునకుకృషిచేయవలెనని,కాంగ్రెసున్ను ఇతర రాజకీయపక్షములు కోరుచున్నప్రకారముగా భారతదేశప్రజలకు నిజమైనఅధికారమునుఇచ్చుటకు నిష్కపటమైనచర్యనుగైకొని ఇప్పటిసంక్షోభమునతప్పించియుండవలెననియు అభిప్రాయమును ఒసగిరి-

మరియుసభవారు సెప్టెంబరు౫వ తేదినఅన్నిశాఖాసమితులును భారతదేశమంతటనుశాంతివిధాననిరసనదినమునుజరుపవలెనని తీర్మానించిరి-

అల్ ఇండియా ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడైన వి-వి-గిరి యూసుఫ్ మెహరలీ సుధీరముఖర్జీ కారివారనాథశాస్త్రి అశోకమెహతామున్నగు అనేకులయొక్కసభ్యులను విచారణలేకుండ బంధములలో నుంచినందుకు సభవారు ఆక్షేపణ తెలిపిరి-

పైపార్టయిటుతేబరు కాన్ఫరెన్సు యొక్క స్థాయిసంఘములో ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసుప్రతినిధులుగా నుండుటకు గిరిగారుఅధ్యక్షుడుగను,యన్-యం జోషిగారు కార్యదర్శిగనుఎన్నుకొనబడిరి-

రహస్య:విప్లవోద్యుక్తునికి శిక్ష

కరాచి సెప్టెంబరు౯

అమెరికాలోని సాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో లో ప్రధానకార్యాలయముగలిగియున్న "ఘదర్ పార్టీ" అను విప్లవోద్యుక్తసంస్థలో సభ్యుడుగానుండి కరాచిలో రహస్యవిప్లవోద్యుక్తుడై యున్నాడని అనుమానితుడైన మొల్లారాంరెల్లారాంఅనువతనిని ఓకంఐ పోలీసులు అరెస్టుచేసినట్లు ఇదివరలోమన ముద్రించియుంటిమిగదా అతనికిపుడు శిక్షవిధింపబడినది-ఈతడు పంజాబురాష్ట్రములోఒకగ్రామానికిచెందినవాడట- ఈనిందితుడు ౧౯౩౦లో హ్యాతీలాంకు నుంచి భారతదేశానికి తిరిగివచ్చి సిక్కు కమ్యూనిస్టులతో సంబంధము గలిగియుండెననియు, కరాచిలో నిందితుడు పక అంటర్లమందు విక్రయములు చేసికొనుచు శాంతి మంచితేషముధరించి కూలిపనివారలప్రదేశాలలో ఉపన్యసించుచుండెననియు అతనిపై అభియోగమునుప్రవేశపెట్టుచు ప్రాసెక్యూషను అధికారి న్యాయస్థానములో తెలిపెను-అతనిపైమోపిన నేరమునకు వదంతులను వ్యాపింపచేయుచుండెననుపది-కరాచినగరమేజిస్ట్రేటు అతనికి భారతదేశరక్షణనియమానుసరించి ఒకసంవత్సరము కఠినమైన శిక్షను విధించెను- (అ-ప్రె)

కీ॥ శే॥ మహాదేవ దేశాయిగారు

సేవాగ్రామానికి మహాత్మునిసందేశము

మహాదేవ దేశాయిగారి నిర్యాణముపైగాంధిమహాత్ముడు సేవాగ్రామాశ్రమమునకు పంపిన తంతిసందేశము ప్రకటింపబడినది-అందులో మహాత్ముడిట్లువ్రాసెను:

"మహాదేవ దేశాయిగారు ఆకస్మాత్తుగ మరణించిరి- మరణమునకుసమీపమునున్నాడనని ఎట్టి సూచనకూడ కనుపడలేదు- రాత్రి బాగునిద్రించెను- ఉదయము వ్యాహ్యాళితరువాత ఉపాహారము సేవించి నాతో పరిహాసమాడుచుండెను-(సుశీల బరిధయందున్న డాక్టరు నాయరు)తోయుటుండాక్టర్లుకిల్లదరు వంచవలెను ప్రయత్నించిరిగానిభగవదిచ్ఛవేరువిధముగనుండెను-నేను, సుశీలయు శవమునకుస్నానముచేయించితిమి- కళేబరముపైన పూలు పాగళవిని పుష్పములుంచితిమి, నేను, సుశీల భగవద్గీత పారాయణముచేసితిమి-మహాదేవ యుభార్య)కును చిరంజీవిబాబ్లికిని [దేశాయికుమారుడు] కామునకు [దేశాయిఅన్నకూతురు]కును తంతివార్తలు తెలుపవలెను- దుఃఖించవలసిన అవసరములేదు- నాయెదుటనే అంత్యక్రియలు జరుపబడినవి- అస్థులను నావద్దనేయుంచుకొనెదను-

ఆశ్రమమునందే యుండవలయునని దుర్గాకు హితముచెప్పవలెను- ఆమెకుఇష్టములేకున్న ఆమె ఇంటికి పోవచ్చును- బాబ్లి ధైర్యముగ నుండునని నమ్మకమున్నది.

ప్రేమతో, బాపు.

హాలీవుడ్డులో యోగానందుని కృషి

అమెరికాలో యోగానంద పరమహంసస్వామిగారు కట్టించిన ప్రార్థనమందిరములో సెప్టెంబరు నాలుగవతేదిన మహాత్మునికొరకు ప్రార్థనలుజరిగినవి-అందులో అనేకులు అమెరికనులు హాజరైనారు- యోగానందులవారి అమెరికనుశిష్యులు అమోదముచొప్పున గుంపులుగా చేరిరి- అమెరికాలో వేదాంతవిద్యాప్రచారము చేయుచున్న యోగానందగారు అక్కడిభిన్నమతాల విశ్వమర్యాదనిగై చేయుచున్న కృషి అభినందింపబడినది-

ముస్లింలీగుకు సర్వభారతదేశప్రదానము

సరిహద్దు గాంధి ప్రకటన

పెషావరు సెప్టెంబరు౯

"బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు మనలనువ్యతిరేకులనుచు ప్రకటనచేసినతర్వాత పాకిస్థానేకాక భారతదేశమునంతటిని ముస్లింలీగుకిచ్చినను ఆక్షేపణలేదు-గాంధిమహాత్ముడును కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడును అరెస్టుకాకపూర్వము ఈమాట చెప్పియుండిరి-ఆమాటఇప్పటికినినిలచియున్నది. దేశమునుదీనిక చేయవలెనని జిన్నాగారును తక్కినలీగునాయకులును ఏలపట్టుబట్టుచున్నవారో నాకాశ్చర్యముగానున్నది- (యు-ప్రె)

రాకపోకలు

నవనగర్ మహారాజాగారును సర్ ఏ- రామస్వామిమదలియారుగారును సెప్టెంబరు నాలుగవతేదిన లండనుకుచేరిరి-వారలు బ్రిటిషుయుద్ధ మంత్రివర్గంలో భారతదేశపక్షాన ప్రతినిధులు-

చర్చిలు ప్రధానికి నాయకులతంతి

క్రొత్తఢిల్లీ-సెప్టెంబరు ౯-

ఢిల్లీలో సమావేశమైయుండిన వివిధపార్టీలవారు ... హిందూమహాసభ ... సంతకములు చేసి యీక్రిందిరీతిగా ఒక ప్రకటనను చేసినారు. దీనిమీద సంతకము చేసినవారలలో ఈక్రిందివారలున్నారు- ఖానుబహాదరు అల్లాబక్షుగారు [సింధు ప్రధానమంత్రి] మాస్టరు తారాసింగుగారు డాక్టరు శ్యామప్రసాదముకర్జీగారు (హిందూమహాసభ ...) సర్ ... రాధాకృష్ణన్ గారు (కాశీహిందూవిశ్వవిద్యాలయ వైసుఛాన్సలరు) ఏ. కె. ఫజులుల్ హక్ గారు (బెంగాలు ప్రధానమంత్రి) ఈప్రకటన ప్రతులను ప్రెసిడెంటుగారికి ... చర్చిలుగారికి తెలిపిరి. ఆప్రకటనలో ఈక్రిందిభాగములు ముఖ్యములు-

దేశీయులలో కొందరు దౌర్జన్యముతో కూడిన ... [illegible]

... భారతస్వాతంత్ర్యమును ... [illegible]

ఇంగ్లీషువారి యుద్ధ వ్యయం

ఇప్పుడు ఇంగ్లాండుదేశము యుద్ధము సాగించుటలో ప్రతిదినము ... కోట్ల పౌనుల వ్యయం అగుచున్నది- అనగా ... కోట్ల రూపాయిలు వ్యయం అగుచున్నవి-

యుద్ధారంభమునుండి యింతవరకు ఇంగ్లాండుదేశము యుద్ధముపైన ... కోట్ల పౌనులు వ్యయము చేసినది-అనగా, ఇంచుమించు ... కోట్ల కల్దారు రూపాయిలు వ్యయమైయున్నవి-

న్యూయార్కు ఏ-ఆర్-పి-వార్డనుకు బెదరుచావు

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు ౭

నేటిఉదయము విమానదాడిరాకను గూర్చి హెచ్చరించుకూతలు మ్రోగించబడగానే రాకపోకలన్నియు ఆగిపోయినవి. ఏ-ఆర్-పి- వార్డనులు తమపనులకు పరుగెత్తసాగిరి-౫౭వీండ్ల వార్డనుఒకడు ... బెదరుచేగుండెఆగి మరణించెను-ఒకపోలీసువాడు ... పరుగెత్తుచు ... అదిమిత్రవిమానమని తెలియవచ్చినది-

కచేరీపై జనులగుంపు

బొంబాయి,సెప్టెంబరు౧౦-

సతారా ... సెప్టెంబరు-౯తేదిన పెద్ద సంఘర్షణ జరిగెనని వార్త తెలిపెను. ఒకగుంపుఒకకచ్చేరీపైబడెను. అప్పుడుపోలీసులు తుపాకులు పేల్చవలసివచ్చెను. ... మంది గాయపడిరి.

తూర్పుఖాందేష్ జిల్లాలో అమరనేరుపట్టణం ...

... [illegible]

ఫిరోజుగాంధి దంపతులఅరెస్టు

పోలీసుస్టేషనుమీద చిన్న బాంబులు

కల్లంగడి దహనయత్నము

కళ్లికోటరాజాగారి స్థానము

యూరపీయ ప్రయాణికుల ఆక్రమణ

కటకం, సెప్టెంబరు ౯

కటకమునుండి ఢిల్లీకిపోవు మద్రాసు మెయిలులో ఒకమొదటితరగతి స్థానమును కళ్లికోటరాజాగారు రిజర్వుచేసియుంచుకొనియుండిరి రాజాగారు ఢిల్లీలోనేష డిఫెన్సుకౌన్సిల్ సమావేశంలో పాల్గొనుటకై పోదలచియుండిరి-రాజాగారు స్టేషనుకువచ్చిచూడగా తనకైరిజర్వుచేసిన స్థానమును యూరోపియనులాక్రమించియుండిరి ... [illegible]

సంతాన నిరోధమును గూర్చిన చర్చ

... [illegible]

... అక్టోబరు ... [illegible]

మాల్గుదు-కర్నూలు-రాచాలగ్రామము ... జిల్లా ... మద్యపాననిరోధ కేంద్రసంఘము ప్రచారకులగు శ్రీయుత ... [illegible]

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 2 [illegible] రూపాయిలు
ఆరుసెలలకు „ [illegible] „
బిటిషిండియాలో సం॥ చందా [illegible]
విడిప్రతి [illegible]
పాతప్రతిక వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only popular paper that reaches the masses in the Dominions
Best Medium For Advertisement

Volu 17 — No 38 | Published on every Monday and Thursday — Hyderabad Dn | 12—9—1942

భారతదేశంలో అల్లరులు

టపాఖానాలు పోలీసు స్టేషనులు తగులబెట్టబడుట

బొంబాయిలో అల్లరులు: కాల్పులు

బొంబాయి సెప్టెంబరు౹

[illegible] బొంబాయిలో పోలీసు వారు [illegible] తుపాకులను కాల్చవలసి వచ్చినది. [illegible] ప్రజలు ప్రదర్శనములు చేసిరి. [illegible] పోలీసు వారు లాఠీచార్జి చేసి [illegible] ప్రజలు పోలీసువారిమీద రాళ్లు విసిరిరి. పోలీసువారు తుపాకులను కాల్చిరి. ప్రజలలో యిద్దరికి గాయములు తగిలెను. అక్కడ కొందరు విద్యార్థులు [illegible] ప్రయత్నించారు. [illegible] పోలీసువారు అరెస్టు చేసి [illegible] చెదరగొట్టిరి.

[illegible] అల్లరులు [illegible] అల్లరులు ప్రారంభమైనవి. [illegible] పోలీసువారు [illegible] తుపాకులను కాల్చిరని తెలుస్తున్నది. [illegible] అక్కడ పెద్దగుంపు చేరినది. [illegible] పోలీసువారు చాలా సార్లు లాఠీలు ప్రయోగించిరి. [illegible] ప్రయోగించిరి ప్రజలు [illegible] పోలీసువారు [illegible] తుపాకులను కాల్చిరి. ప్రజలలో వలువురికి గాయాలు తగిలినవి?

పోలీసు [illegible] ఒక లారీని [illegible] తగులబెట్టినవి.

[illegible] అరెస్టు చేయబడిరి. [illegible] అల్లరులు జరిగినట్లు తెలియలేదు.

ప్రభుత్వ ప్రకటన

[illegible] పాఠశాలలకు [illegible] విద్యార్థులును మిక్కిలి [illegible].

[illegible] ప్రాంతములో ఎల్ఫిన్‌స్టన్ కాలేజీ [illegible] బాలికలు నిషిద్ధ కరపత్రములను పంచిపెట్టుచుండగా వారినందరిని అరెస్టు చేసిరి. [illegible] కాలేజీ [illegible] అను అరెస్టు చేసిరి.

౫౦౦౦ రూపాయలు సాముదాయకపు జుర్మానా

[illegible] జిల్లాలో [illegible] ప్రభుత్వం [illegible] ప్రజలందరి కలిసి ౫౦౦౦ రూపాయలు జుర్మానా చెల్లించవలెనని ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞాపించినారు. [illegible] గ్రామములో అల్లరులు జరిగినప్పుడు ప్రజలు [illegible] కలిగించినారు. [illegible] తగులబెట్టుటకు ప్రయత్నించినారు. అప్పుడు పోలీసువారు ప్రజలమీద తుపాకులను కాల్చినారు.

[illegible] బొంబాయి రాష్ట్రములో మరెక్కడ అల్లరులు జరుగలేదు. (అ.ప్రె.)

బెంగుళూరు సంపాదకుల అరెస్టు

బెంగుళూరు, సెప్టెంబరు౹

"డెయిలీన్యూస్" పత్రికా సంపాదకుడు శ్రీ పి. ఆర్. రామయ్య, "తాయినాడు" సంపాదకుడు శ్రీ [illegible] శ్రీనివాస "విశ్వకర్నాటక" సంపాదకుడు యస్. కృష్ణశర్మ "జనవాణి" సంపాదకుడు శ్రీ [illegible] గారు రాత్రి [illegible] అరెస్టు చేయబడిరి. "డెయిలీన్యూస్" పత్రిక అంగ్లములో [illegible] ప్రచురింపబడుపత్రికయైయున్నది.

[illegible] విశ్వకర్నాటక పత్రికా సంపాదకుడుగానుండిన శ్రీ టి. టి. శర్మగారు కూడా అరెస్టు చేయబడిరి.

[illegible] సంపాదకులను పోలీసులు [illegible] కేసులు పెట్టిరి.

రంగాగారి అరెస్టు

[illegible], సెప్టెంబరు 8

కేంద్ర శాసనసభయొక్క అసెంబ్లీలో సభ్యుడగు [illegible] ఎన్. జి. రంగాగారు [illegible].

[illegible] అరెస్టు చేయబడి [illegible] జెయిలులో నుంచబడిరి. [యు.ప్రె]

తర్వాత రంగాగారిని విడుదల చేసినట్లు తెలియ వచ్చినదని సెప్టెంబరు [illegible] తారీకు నాటి వార్తయొకటి "హిందూ" పత్రికలో ప్రకటించబడినది.

పోలీసులారీని ముట్టడించుట

క్రొత్తఢిల్లి, సెప్టెంబరు 8

ఒక పోలీసులారీని గుంపులు ముట్టడించిరి. ఆలారీలో ఒక ఊరేగింపునుండి అరెస్టు చేసినవాని తీసికొనిపోవుచుండిరి. ముట్టడించిన జనులపై తుపాకులు ప్రేల్చబడిరి. ఎవరికిని గాయాలు తగులలేదు. [యు.ప్రె]

మదరాసులో ౧౭౨ మంది అరెస్టులు

మదరాసు: సెప్టెంబరు ౭

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ శాసనవిరుద్ధ సంఘమని ప్రకటించబడిన తర్వాత ఈ రాష్ట్రములో ఇంతవరకు ౧౭౨ మంది అరెస్టు చేయబడిరి.

అష్టి పోలీసు హత్యలు

వర్ధా, సెప్టెంబరు౭

అష్టిపోలీసు హత్యల విషయంలో విచారణ పూర్తియైనది. ఇంతవరకు [illegible] మంది అరెస్టు చేయబడిరి. వారల న్యాయస్థానవిచారణ ఈ నెల మూడవ వారంలో స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు సన్నిధిలో జరగును. [అ.ప్రె]

బొంబాయినగరంలో దాదరునందు భవిల్డాస్ బాలికల పాఠశాలలోని బాలికలు కొందరు నేటి మధ్యాహ్నము ఊరేగింపు జరిపిరి. వారలు భవిల్డాస్ బాలురందరును పాఠశాలకు పోగా అక్కడ కొందరు బాలురు చేరిరి. పోలీసులు తర్వాత ఆ ఊరేగింపును చెదరగొట్టి ఆయిదుగురు బాలికలను అరెస్టు చేసిరి. (అ.ప్రె)

కమలాదేవి అరెస్టు

[illegible]

బెంగుళూరు సమీపంలో [illegible] వద్దనుండిన కమలాదేవి చటోపాధ్యాయగారిని నిన్న రాత్రి అరెస్టు చేసి సెంట్రల్ జెయిలులో నుంచుటకై తీసికొనిపోయిరి. (అ.ప్రె)

ప్లీడర్లకు గాజులిచ్చుట

అహమ్మదాబాదు సెప్టెంబరు౯

కోర్టుకు [illegible] పోవుచుండిన ప్లీడర్లకును వారల గుమాస్తాలకును గాజులిచ్చుచుండిన ఒకరిని పోలీసువారు అరెస్టు చేసినారు. (అ.ప్రె.)

హిందూస్థాని అనితన పేరు చెప్పుట

కాన్పురు, సెప్టెంబరు౯

తన పేరు హిందూస్థాని అని చెప్పిన ఒకనిని కాంగ్రెసుకేసులు చేసినందుకై భారతరక్షణ నిబంధన ననుసరించి అరెస్టు చేసినారు. (అ.ప్రె)

కోర్టులపికెటింగు

హబీగంజు (అస్సాం) సెప్టెంబరు౯

చాలా రోజులనుండి ఇక్కడ సివిల్ కోర్టులను క్రిమినల్ కోర్టులను కూడ పికెటింగ్ చేయుచున్నారు. [illegible] అని [illegible] మాసినారు. (యు.ప్రె.)

సంపాదకుల అరెస్టులు

పూనా, సెప్టెంబరు౯

ఝుంకార్ అను మరాఠీవార పత్రికయొక్క సంపాదకుడగు పి. ఆర్. భిడేగారిని నిన్న రాత్రి అరెస్టు చేసి యెరవాడ జెయిలుకు గొనిపోయిరి. (అ.ప్రె.)

సిల్హట్, సెప్టెంబరు౯

జనశక్తి అను పత్రికయొక్క సంపాదకునితో సహా నిన్న ఇక్కడ [illegible] మందిని అరెస్టు చేసిరి. (అ.ప్రె.)

టపారికార్డుల దహనము

కలకత్తా సెప్టెంబరు ౯

ఉత్తర కలకత్తాలో అహిరీ టపాఖానాలో కొన్ని రికార్డులు నిప్పు తగులబెట్టబడినవి. హారాబిల్ క్రిమినల్ కోర్టును పికెట్ చేయుటకు చాలామంది యువకులు చేరిరి.

[illegible] పోలీసులు వారలను తరిమి వేసి యిరువురిని అరెస్టు చేసిరి.

[illegible] జిల్లాలో [illegible] పోలీసు స్టేషను ప్రాంతంలో ఒక టపాఖానా తగులబెట్టబడెను. [illegible] జిల్లాలో [illegible].

అప్పర్ [illegible] అప్పర్ చిత్ [illegible] కొందరు [illegible] ఎక్కువ లేదు. [illegible] తగులబెట్టబడినది. [అ.ప్రె]

బెంగాలులో తుపాకుల కాల్పులు

పాట్నా సెప్టెంబరు౯

ముజఫర్‌పూర్ జిల్లాలో బిరాగాములో [illegible] ఆరక్షకులను కొందరు నిరసించి [illegible] పోలీసు [illegible] వారిని చంపినారు. ఈ నెల [illegible] గ్రామములలో మరల అల్లరులు [illegible]. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు పోలీసువారు [illegible] తుపాకులను కాల్చవలసివచ్చెను. అందువల్ల ప్రజలలో ముగ్గురు చనిపోయిరి. మరి ముగ్గురికి గాయములు తగిలినవి. అ.ప్రె.

బాంబులను తయారుచేయుట

పాట్నా జిల్లాలో ఒక గ్రామములో ఒకరిల్లు [illegible].

[illegible] చాలా దొరికినవి. అతని [illegible] పోలీసువారు అరెస్టు చేసినారు. అ.ప్రె.

[illegible] జిల్లాలో చాలా మంది [illegible] ఒక [illegible] దొరికినది. [అ.ప్రె]

బొంబాయి, సెప్టెంబరు౯

[illegible] కొందరు విద్యార్థులు [illegible] బయటికి పోయిరి. [illegible] కొందరు విద్యార్థులు [illegible] కాంగ్రెసు నినాదములు [illegible] పోవుచుండిన వారల [illegible] అంటించిరి. [illegible] ఎక్కువ [illegible]. (అ.ప్రె.)

ఫాతిమా త్యాబ్జి గారికి జెయిలు

అహమ్మదునగర్, సెప్టెంబరు ౯

అహమ్మదునగరులో ఇంతవరకు అరెస్టు చేయబడిన [illegible] కాంగ్రెసు సేవకులలో [illegible] స్త్రీలున్నారు. వారలలో ఫాతిమా త్యాబ్జిగారికి [illegible] శిక్ష విధించబడినది. [యు.ప్రె]

Printed and Published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press Hyderabad Dn. Editor S. Prathapa Reddy B. A. B. L.